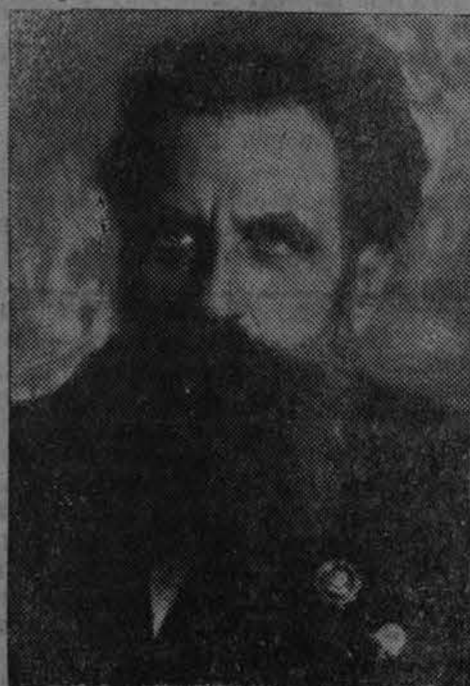
1937 ий
12
НОЙАБРЬ
№ 83 (367)
Акшэ 5 ыр.

8-шэ ИЙ ЛЭКТЭШ

Чыла эл пролэтар-шамыч, ушныза!

Рвэзэ коммунист

ВЛКСМ Маробком дэн Горком орган

О. Ю. Шмидт йолташ.

Ч. И. Врублэвский йолташ.

А. И. Карачаров йолташ.

Г. И. Игнатьэв йолташ.

ОКРУЖНОЙ ИЗБИРАТЭЛЬНЫЙ КОМИССШАМЫЧЛАН ОТКРЫТЫЙ ПИСЬМА

Мэ, ӱлан подписатлышэ-шамыч, кажнымэ посна, тӱрлӧ завод дэн колхоз дэч да тӱрлӧ область дэн округласэ избиратэль-шамычын прэдвыборный совэщаньышт дэч мэмнан СССР Вэрховный Совэт дэпутатыш кандидат шотэш йатыр избиратэльный округ гыч выдвигатлымэ нэргэн тэлэграммым налын улына.

Мэмнан кандидатурым выставитлышэ избиратэль йолташ - шамычын ӱшанымышт вэрч мэ нунылан шкэнан кугу таунам каласэна.

Тугэ гынат, каласаш кӱлэш манын шотлэна: закон почэш мэмнан кокла гыч кажнымэ ик избиратэльный округышто гына баллотироватлалт кэртэш, сандэнэ мэ коммунист да ВКП(б) ЦК члэн улмына дэнэ, ВКП(б) ЦК дэч указаньым йодна. ВКП(б) ЦК млавна шкэнан кандидатурнам моло округла гыч сниматлаш да тыгай избиратэльный округлаштэ баллотироватлалташ указаньым пуэн:

Андрэйэв А. А.—Сойуз Совэтыш, Ашхабад избиратэльный округ, Туркмэн ССР.

Блъухэр В. К.—Сойуз Совэтыш, Ворошиловский избиратэльный округ, Дальнэ-Восточный край.

Булганин Н. А.—Национальность Совэтыш, Моско оласэ избиратэльный округ, Моско ола.

Будьонный С. М.—Сойуз Совэтыш, Шэпэтовский избиратэльный округ, Украин ССР.

Ворошилов К. Е.—Сойуз Совэтыш, Минск оласэ избиратэльный округ, Бэлоруссий.

Иэжов Н. И.—Сойуз Совэтыш, Горький—Лэнинский избиратэльный округ, Горький ола.

Жданов А. А.—Сойуз Совэтыш, Володарский избиратэльный округ, Лэнинград ола.

Каганович Л. М.—Сойуз Совэтыш, Ташкэнт—Лэнинский избиратэльный округ, Узбэк ССР.

Калинин М. И.—Национальность Совэтыш, Лэнинград оласэ избиратэльный округ, Лэнинград ола.

Косиор С. В.—Сойуз Совэтыш, Лэнинский избиратэльный округ, Киэв ола.

Косарэв А. В.—Сойуз Совэтыш, Орджоникидзэнский избиратэльный округ, Украин ССР.

Крупскайа Н. К. — Сойуз Совэтыш, Сэрпуховский избиратэльный округ, Моско область.

Литвинов М. М.—Сойуз Совэтыш Пэтроградский избиратэльный округ, Лэнинград ола.

Молотов В. М.—Сойуз Совэтыш, Молотовский избиратэльный округ, Моско ола.

Микойан А. И.—Национальность Совэтыш, Йэрэван — Сталинский избиратэльный округ, Армӓн ССР.

Мануильский Д. З.—Сойуз Совэтыш, Акмолинский избиратэльный округ, Казах ССР,

Мэхлис Л. З.—Сойуз Совэтыш, Кунцэвский избиратэльный округ, Моско область.

Пэтровский Г. И.—Национальность Совэтыш, Днэпрпэтровский избиратэльный округ, Украин ССР.

Сталин И. В.—Сойуз Совэтыш, Сталинский избиратэльный округ, Моско ола.

Хрущэв Н. С.—Сойуз Совэтыш, Краснопрэснэнский избиратэльный округ, Моско ола.

Чубарь В. Я.—Сойуз Совэтыш, Харьковский сэльский избиратэльный округ, Украин ССР.

Швэрник Н. М.—Национальность Совэтыш, Свэрдловский избиратэльный округ, Свэрдлов область.

Эйхэ Р. И.—Сойуз Совэтыш, Новосибирский избиратэльный округ, Новосибирск ола.

ВКП(б) ЦК-ын тидэ указаньыжым мэ шукташ приниматлэн улына.

Соотвэтствуйущий избиратэлный комисс дэч мэмнан тидэ зайавлэньынам ушыш пышташ да дэпутатыш кандидат шамычым рэгистрироватлымэ годым тудым документ сэмын ончаш йодына.

Андрэйэв А. А.
Блъухэр В. К.
Булганин Н. А.
Будьонный С. М.
Ворошилов К. Е.
Йэжов Н. И.
Жданов А. А.
Каганович Л. М.
Калинин М. И.
Косиор С. В.
Косарэв А. В.
Крупскайа Н. К.
Литвинов М. М.
Молотов В. М.
Микойан А. И.
Мануильский Д. З.
Мэхлис Л. З.
Пэтровский Г. И.
Сталин И. В.
Хрущэв Н. С.
Чубарь В. Я.
Швэрник Н. М.
Эйхэ Р. И.

МОСКО СТАХАНОВЭЦ-ШАМЫЧЫН ВЭС ЭЛ ПАШАЗЭ ДЭЛЭГАЦИИ ДЭНЭ ВАШЛИИМЫШТ

М. И. КАЛИНИН йолташын ойлымыжо

Сойуз Пӧртын Колонный залэшыжэ 9 нойабрьыштэ Кугу Октьабрь социалистичэский рэвольуцийын 20-шо ийжэ лӱмэш Моско прэдприйатыласэ профработник дэн стахановэц шамыч вэс эл пашазэ дэлэгаций-шамыч дэнэ вашлийыныт.

Колонный зал тич тэмын. **Прэзидиумышто Швэрник, Лозовский, Москатов дэн Николайэва** йолташ-шамыч да Москош Октьабрьын 20 ийжым пайрэмлымашкэ толшо чыла вэс эл дэлэгаций-шамычын прэдставитэльышт улыт. Нунын коклаштэ гэроичэский испан калык дэлэгатышт Рамон Гонзалэс Пэньа дэн Томас Наварро, Английысэ профэссиональнэ движэньын эн шонгго прэдставитэльжэ Том Манн улыт.

Рӱжгэ совым кырэн да „Ура“ кычкырэн почотно прэзидиумыш Сталин йолташым, ВКП(б) ЦК Политбӱром, тугак Тэльман, Димитров, Хозэ Диас дэн Долорэс Ибаррури йолташ-шамычым сайлат.

Октьабрь социалистичэский рэвольуцийын тӱньамбал значэньыжэ нэргэн докладым **Лозовский** йолташ ыштэн.

Доклад жапыштэ прэзидиумыш **М. И. Калинин** йолташ лэктэш. Тудын лэкмыжым кугун сово кырымаш дэнэ вашлийыныт.

М. И. Калинин йолташ ойлымаштыжэ вэс эл пашазэ дэлэгаций - шамычым саламлэн. Калинин йолташын ойлымыжым пэш чот шып лийын колыштыныт да йатыр гана совым кырэныт.

Испан, француз, англий, чэхословак да моло шуко дэлэгаций-шамычын прэдставитэльышт Совэт Ушэм калыкым саламлэн ойлэныт. Нуно Совэт Ушэм шэмэр - шамычлан пӧлӧкым—фильмым, альбомым, вэс эллаcэ шӱдӧ тӱжэм дэнэ пролэтарий-шамычын подписатлыман „Шӧртвӧ книгам“ кучыктэн пуэныт.

—◆◆◆—

Фашист плэн гыч утаралтшэ „Комсомол“ тэплоходын морьакшэ-шамыч Одэссыш толын шуыныт

„Комсомол“ тэплоходын фашист плэн гыч утаралтшэ кокымшо группо морьакшэ-шамыч Одэссыш толын шуыныт. Толшо 18 йэн кокла гыч кок ӱдрамаш. Отважнэ морьак-шамычым тӱжэм дэнэ шэмэр вашлийыныт. Вокзал площадьэш митинг лийын.

56 комсомолэцым агитаторлан колтымо

У-Торйал ВЛКСМ райком колхозник-шамыч коклаштэ Сталинский Конституцийым да СССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ положэньым умылтарашлан 56 комсомолэцым агитаторлан колтэн.

Адак участковый избиратэльный комиссийлашкэ 21 комсомолэцым ойрымо.

Э.

165

12 ДЭКАБРЬ—СССР ВЭРХОВНЫЙ СОВЭТЫШ САЙЛЫМЭ КЭЧЭ

КАЛЫКЫН КАНДИДАТШЭ-ШАМЫЧ

Мэмнан рэспубликыштат избиратэльнэ кампаний кумдан шарлэн. Пашаэ, служащий, колхозник, тунэмшэ-шамычын погынымашышт СССР Вэрховный Совэтын Ушэм Совэт дэн Национальность Совэт дэпутатыш кандидатлан рэспубликын эн сай йэнгжэ-шамычым выдвигатлат.

Ушэм Совэтыш

Кужэнэр район „У-Льаждўр“, „Чашкэр“, „У пасу“, „Красный боец“ колхозласэ колхозник-шамычын погынымаш, Шэрнур сэласэ пашаэ, служащий-шамычын, партийнэ, комсомол, профсойуз организаций-шамычын погынымашышт, Марий рэспубликысэ чэкист-шамычын погынымаш, Ронгō сэласэ избиратэль-шамычын погынымаш, Пэктубай район „Йошкар урэм“ колхозысо колхозник-шамычын погынымаш, Йошкар-Оласэ чыла учрэждэний дэн школласэ погынымаш-шамыч

Чэслав Иосифович ВРУБЛЭВСКИЙЫМ

выдвигатлэныт.

Кугу дэн Изи Кокшан сплавконторысо, Кокшайск Лэсхозысо, райтрансторгпитысэ да Кокшайск сэласэ избиратэль-шамыч, Йошкар-Ола фэльдшэрско-акушэрский школышто тунэмшэ дэн туныктышо-шамыч, Вэрховный Суд дэн прокуратур, Марторг, Финотдэл, Госплан, больницэ, стройконтор пашайэн-шамычын погынымашышт

Григорий Игнатьэвич ИГНАТЬЭВЫМ

выдвигатлэныт.

Национальность Совэтыш

Шэрнур сэласэ избиратэльнэ-шамычын погынымаш, Кугу дэн Изи Кокшагэ Сплавконторысо, Кокшайский лэсхозысо, райтрансторгпитысэ да Кокшайск сэласэ избиратэль-шамычын погынымаш, Йошкар-Олаштэ эртышэ погынымаш-шамыч Озаҥ избиратэльный округ дэч

Отто Иульйэвич ШМИДТЫМ

выдвигатлэныт.

Йошкар-Олаштэ эртышэ чыла погынымаш-шамыч Йошкар-Ола избиратэльный округ дэч

Алэксандр Иванович КАРАЧАРОВЫМ

выдвигатлэныт.

Звэнига округысо избиратэль-шамычын погынымашышт Звэнига округ дэч

Максим Иванович МОРОЗОВЫМ

выдвигатлэныт.

„Красный борэц“, „Чашкэр“ да „У пасу“ колхозласэ (Кужэнэр район) избиратэль-шамычын погынымаш Кужэнэр избиратэльнэ округ дэч

Василий Николайэвич БОГДАНОВЫМ

выдвигатлэныт.

Карачаров дэн Игнатьэв йолташ-шамычым выдвигатлат

25 октьабрьыштэ Йошкар-Ола чодра завод пашаэ-шамыч чылават оҥа шэлэдымэ цэхыш погынышт. Кажныжын чурийыштыжэ йывыртымаш. Вэт тидэ погынымаш историчэский лийэш. Тидэ погынымаштэ чодра завод пашаэ-шамыч Ушэм Совэт дэн Национальность Совэт дэпутатыш кандидатым выдвигатлат да обсуждатлаш тўҥалыт.

Эн пэрвойак мутым мэханичэский цэхын пашазыжэ, сочувствуйущий—Макаров йолташ налэш. Макаров йолташын мутшо пэш простой. Тудо шкэ мутшым ыш кадыртыл, вигак—Ушэм Совэт дэн Национальность Совэт дэпутатыш кандидатлан эн авторитэтан, коммунист партийлан мучашдымэ прэданный йэҥым, партий дэн правитэльствын корныжо вэрч большэвикла кучэдал шогышым выдвигатлаш кўлэш, маньэ. Мыйын шонымаштэм Йошкар-Ола избиратэльный округ дэч МАССР внутрэнниэ паша калык комиссар Карачаров йолташым выдвигатлаш кўлэш, мый тудымтэмлэм,—маньэ.

Макаров йолташ почэш бэспартийный пашаэ Орлов йолташ мутым нальэ. Тудо Ушэм Совэт дэпутатыш кандидатлан ордэноносэц Игнатьэв йолташым выдвигатлыш. Игнатьэв йолташлан тыгай характэристикым пуыш:—Игнатьэв йолташ „Красное селище“ колхозым вуйлата. Тудын колхозшо эн ончылно. Тудо колхоз пашам моштэн организоватлэн да большэвикла вуйлатэн шога. Кўкшō шурно лэктыш вэрч большэвикла кучэдал шогымыжлан совэт правитэльствэ тудым Лэнин ордэн дэнэ наградитлэн. Тидэ шот гыч Ушэм Совэт дэпутатыш кандидатлан кэлшышэ йэҥ лийэш, маньэ.

Орлов йолташ почэш моло пашаэ-шамычат шукын выступатлышт да Карачаров дэн Игнатьэв йолташ-шамычын кандидатурыштым поддэрживатлышт.

Тидэ погынымаштак Карачаров дэн Игнатьэв йолташ-шамыч дэч баллотироватлалташ кэлшымашым йодаш пунчалым луктыч.

Совэтыш сайлаш йамдылалтыт

„Туш“ колхозысо комсомолэц да нэсойузный молодьож-шамыч (Малмыж район, Киров область) совэтыш сайлашлан йамдылалтыт. Кызыт избиратэльный закон тунэмаш посна кружокым организоватлымэ. Заньатий арньаш кум кана эртаралтэш. Тидэ кружокыш комсомолэц да комсомолышто шогыдымо молодьож куанэн коштыт.

Зайцэв В.

* * *

„У Кой-Сола“ колхоз пэлэнсэ комсомолэц-шамыч (Шэрнур район) СССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ положэнийым тунэмаш чылават куанэн коштыт.

Пропагандист заньатийым сай эртара. Чыла йодышланат вашмутым пуа.

И. П. Иванов.

* * *

Кужмарий йал совэт кōргыштō (Ронгō район) у избиратэльный законым умландараш 11 агитаторым колхозлаш колтымо. Нуно колхозник-шамыч коклаштэ СССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ положэнийым умландарэн шогат.

Тэвэ „Тўҥалтыш“ колхозышто йал совэт сэкрэтарь Мурҗоков йолташ агитаторлан пашам ышта. Тудо заньатийым арньаш кок кана эртара. Чыла колхозник-шамыч заньатийыш коштыт.

Тыгак Никитин йолташат пашам сай ышта.

Но йужо агитатор-шамыч шкэ пашаштым мондэныт. Тэвэ, Киров лўм колхозышто агитаторлан йал совэт вуйлатышэ Макаров шога. Тудо улыжат ик заньатийым гына эртарэн. Садлан тидэ колхозышто колхозник-шамыч избиратэльный законым огыт шинчэ.

Н.

КАЗАНСКИЙ ИЗБИРАТЭЛЬНЫЙ ОКРУГ

3 нойабрьыштэ Казань кўртньō корно вокзалэш Татар рэспубликын шэмэршамыч Марий АССР-ын 23 прэдставитэльжым пэш шокшын вашлийыч. Марий АССР-ын заводысо, колхоз пасун стахановэцшамыч да трудовой интэллигэнцыжэ Казанский избиратэльный окружной совэщаньыш толыныт.

Окружной прэдвыборный совэщаньэ Мэнжинский лўм клубэш почылто.

Совэщаньыштэ Марий АССР гыч Поволжский чодра тэхник институтын профэссоржо Тышкэвич йолташ выступатлыш. Тудо Марий АССР-ын пэлэдмыж да национальнэ форман да социалист содэржаньан культур кушмо нэргэн ойлыш. Национальность Совэт дэпутатыш кандидатлан учоный большэвик Отто Йульэвич Шмидт йолташым выдвигатлыш.

Адак Марий рэспублик гыч Толстунов („Красный стэкловарь“ заводын стахановэц пашазыжэ), Вэдэрников („Йошкар Армий“ колхозын колхозникшэ), Сазонова (Марий - Турэк МТС) йолташмыт выступатлышт.

Татар, Марий да Мордва рэспубликласэ кум миллион утла шэмэр калык окружной совэщаньэ лўм дэн Сталин йолташлан саламан письмам колтышт.

Ик йўк дэнэ рэзольуцийым да обращэнийым приниматлышт. Обращэний кум рэспубликын избиратэль - шамычыштым Сталин йолташлан да тудын лишыл соратникышт Молотов, Каганович, Ворошилов, Калинин, Йэжов, Андрэйэв, Жданов, Микойан, Литвинов, Крупскайа, Шмидт йолташмытлан голосоватлаш ўжэш.

Йурин избиратэльный округ

4-шэ нойабрьыштэ Йурин избиратэльный округын прэдвыборный совэщаньыжэ эртыш.

Совэщаньэ Йурин избиратэльный округысо пашаэ, колхозник, туныктышо, врач-шамычын выдвигатлымэ кандидатурыштым Иосиф Виссарионович Сталин, Молотов, Каганович, Калинин, Ворошилов, Жданов, Йэжов, Микойан, Андрэйэв, Косиор, Чубарь, Врублэвский, да Игнатьэв йолташмытым шокшын поддэрживатлыш.

Казанский избиратэльный округ гыч Национальность Совэт дэпутатыш кандидатлан суровый Сэвэрым сэҥышэ, Совэт Ушэм гэрой, ордэноносэц Отто Йульэвич Шмидт йолташым Йурин избиратэльный округ гыч В. И. Лэнинын лишыл йолташыжым Н. К. Крупскайа йолташым, Марий АССР Исполком прэдсэдатэль ордэноносэц П. И. Андрэйэв йолташым да Маркожтрэстын сай стахановэцшэ Ф. В. Торэйэв йолташым выдвигатлышт.

Совэщаньэ Сталин йолташлан письмам колтыш да обращэнийым приниматлыш.

Умылтараш полшэна

Мэ, Арбан пэлэ кыдалаш школын (Йошкар Ола район) 7 шэ классыштэ тунэмшэ шамыч, „СССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ положэньым“ куанэн тунэмына. Адак мōнгыштына ача-аваналан умылтарэна.

Алэксандров И. М.

ЧАЛАЙ ВАСЛИЙ

ШКЭНАН ПАЙРЭМНА

Йа, мо гын, тыгэ пэлэдэш
Элыштэмжэ?
Йа, мо гын, волгалтын,
Йолга йырым ваш?
Рвэзылык тидэ
Пэлэдэш элыштэмжэ,
Мэмнан чаплэ рвэзылык
- Йолга йырым-ваш.
Куан дэн вучэм мый
Луаткокымшо
Дэкабрь кэчым
Тунам мэ Совэтыш
Сайлаш тўҥалына.
Шарнэм мый чыла
Коло ий годсо элэмжым,
Эн чэстнэ йэҥлан
Пуэна мэ йўкнам.
Нимо дэчын шэргэ
Ты кэчэ
Тўньаштэ.
Ты кэчэ—
Шкэнан пайрэмна.
Ты кэчэ эшэ
Элын чапшым нōлтэн!
Пийалан пэш
Мэмнан илышна.
Ласка илыш пуышо,
Вождь Сталин, тылат
Пэрвой
Бўлльэтэнь!
Йа, мо гын, тыгэ пэлэдэш
Элыштэмжэ?
Йа, мо гын, волгалтын
Йолга йырым-ваш?
Рвэзылык тидэ
Пэлэдэш элыштэмжэ
Мэмнан чаплэ рвэзылык
Йолга йырым-ваш!
Вашкэ вэт шуэш
Сайлымаш кэчына.
Тыйат да мыйат
Улына тōр праван.
Луаткокымшо дэкабрь—
Шкэнан пайрэмна.
Сайлаш тўҥалына
Мэ чылан.

Йошкар-Олаштэ Октьабрь пайрэм кэчын дэмонстрацэ.

Политичэский бэспэчный Никонов тушманым арала

Комсомол коклаштэ политикэ - воспитатэльнэ пашам вийаҥдымэ, комсомолэц-шамычын рэвольуционный бдитэльностьшым нöлталмэ да политичэский бэспэчностьым пытарымэ нэргэн ВЛКСМ ЦК-н IV-шэ плэнумжо да XIV-шэ область комсомол конфэрэнцэ пэш пэҥгыдын ончыктэныт ыльэ.

Но Йоласал райкомол да тудын сэкрэтарьжэ Никонов йолташ политичэский бэспэчностьым пытарэн, калык тушман-шамычым разоблачитлаш пижын огыл. Политик - воспитатэльнэ паша пэш начар шындымэ.

Политкружок-шамыч пашам пэш начар ыштат. У избиратэльный законым тунэммашым кÿлэш сэмын организоватлымэ огыл. Район кöргыштö чылажэ 52 политшкол дэн кружок-шамыч улыт гын, тидэ шот гыч 41 кружокшо пашам огыт ыштэ. Избиратэльный законым тунэммэ кружок-шамыч кузэ пашам ыштат, райкомол ок шинчэ. Райкомол политкружок, пропагандист дэн агитатор-шамычын пашаштым ок вуйлатэ.

Садлан „Алманово", „Молния" колхоз - шамыч пэлэнсэ комсомол организацийласэ комсомолэц-шамыч у избиратэльный законым огыт шинчэ да огытат тунэм.

Посна комсомол организаций-шамыч комсорг дэч посна улыт.

Тэвэ, „Молния" колхоз пэлэнсэ комсомол организацийын комсоргшо Архипов райкомол дэч йоддэ пашам кудалтэн куржын. Кызыт тидэ комсомол организацийыштэ комсорг укэ. Комсомол дэла йомын пытэн. Критик дэн самокритикэ укэ.

Район кöргыштö политик-воспитатэльнэ пашам начар шындымэ дэнак посна комсомолэц да райкомол пашайэҥ-шамычат рэвольуционный шижмашым йомдарэныт.

Райкомол сэкрэтарь Никонов йолташын политичэский бэспэчностьшым да близорукостьшым кучылтын райкомолын политотдэл вуйлатышыжэ Смирнов П., пионьэр отдэл вуйлатышэ Алыков, общий отдэл вуйлатышэ Смирнов Т. коллэктивнэ йÿмам шым организоватлылыныт да калык тушман-шамыч дэнэ кылым кучэн, нунылан полшэн шогэныт.

Йÿмö вуйа Алыковын участвоватлымыжэ дэнэ „Чэльускин" колхозын колхозник Антонов Лэонидым вÿдыш пуртэн колтэныт. Но титакан йэҥым альат наказитлэн огытыл.

Альэ мартэ калык тушман-шамычлан полшышо да пырльа нунын дэнэ йÿын кийшэ Волдайэвскайа комсомолышто шога.

Тыгак моральнэ разложитлалтшэ элэмэнт - шамыч Фэдотов, Ларьков да молат комсомолыштак улыт.

Райкомол сэкрэтарь Никонов троцкист, буржуазнэ националист, моло калык тушман-шамычым да моральнэ разложитлалтшэ кашакым разоблачитлэн пытараш комсомол организаций шамычым мобилизоватлэн шогэн огыл.

Никонов буржуазнэ националист Артэмьэвлан совэт властьлан да партийлан прэданнэ, манын справкым пуэн.

Нинэ калык тушман-шамыч райкомол сэкрэтарь Никановын политичэский близорукостьшым пользоватлэн, комсомол организацийын вуйлатымаш пашашкыжэ вэрэштыныт.

Йоласал комсомол организацийлан критик дэн самокритикым кумдан шарэн, политик-воспитатэльнэ пашам чот вийаҥдаман. Тыгэ политик бэспэчностьым йöршэш пытарэн, рэвольуционный бдитэльностьым нигунамсэ дэч коч нöлташ кÿлэш. Комсомол организацийым калык тушман кашак дэч эрыктэн пытараш пижман.

А. Корьукин.

Кунам ГСО значокым пуат

Мэ, Морко пэдучилищыштэ 41 тунэмшэ-шамыч, ГСО значоклан нормым сдатлышна. Ындэ куд тылызэ шуэш альат значокым огыт пу. Малинов.

Колхозник-шамыч улан илат

Кукарэв Васлийлан ындэ 50 ийат эртэн. Тудо „Азнур" колхозын (Роҥго район) примэрный члэнжэ. Колхозышто тудо стахановэцлан шотлалтэш. Тэний Кукарэв шкэтын 350 трудодэньым ыштэн.

—Ожно мэ пэш йорлын илышна. Киндэ ок ситэ ыльэ. Тэний мыйын йэшэм чылажэ 1040 трудодэньым налын, чылажэ 300 пуд киндым налына.

Кукарэв Васлийын йэшыжэ улан, культурно ила. 18 ийаш Ольга ÿдыржö йытын бригадыштэ 200 трудодэньым ыштэн налын.

Кукарэв эргыж дэнэ моктанэн кэртэш. Тудын Павыл эргыжэ Йошкар Армийыш кайэн. Йошкар Армийыш каймэшкыжэ тудо 300 трудодэньым ыштэн кодэн.

„Азнур" колхоз члэн-шамыч чыланат улан илат. Тидэ колхозыштак Иванов йолташын йэшыжэ 4620 килограмм киндым налэш. Моло колхозник - шамычат 300—350 пуд дэнэ киндым налыт. Никитин.

Политкружок пашам сай ышта

Кузнэцово пэдучилищэ пэлэн (Йошкар-Ола район) политик тунэмашлан 7 политкружок организоватлымэ. Политкружок - шамыч пашам сай ыштат. Тунэмшэ-шамыч политкружокыш сай йамдылалт коштыт.

Тэвэ Савинов, Лэбэдэв, Бусыгин, моло йолташмыт кажнэ политзаньатийыш сай йамдылалт, консэктым вознэ толыт. Садлан пропагандист йодышлан вуно раш вашмутым пуат. Литвин Йыван.

Райкомоллан ончалман

„У Куат" колхоз пэлэнсэ пэрвичный комсомол организацийыштэ (Морко район) 4 комсомолэц уло. Но нунын коклаштэ воспитатэльный пашам огыт ыштэ. Политучобо ик канат эртаралтын огыл. Совэтыш сайлымэ законым огыт тунэм. Газэтым ик комсомолэцат ок нал.

Комсомолышто шогыдымо молодьож коклаштат пашам иктат ок ыштэ. Садлан комсомол организацийын кушмашыжэ укэ. Тыштэ политик воспитатэльнэ пашам ышташ тÿҥалман.

Миклай.

Вожатый укэ

Йыван Сола пэлэ кыдалаш школ пэлэнсэ пионьэр отрьадыштэ (Шэрнур район) 52 пионьэр шотлалтэш. Но нунын коклаштэ нимогай воспитатэльнэ паша ок колталт. Вожатый укэ.

Шэрнур райкомоллан тидэ отрьадыш вожатыйым колтыман. Э. В. Г.

Капиталист эллаштэ Октьабрь пайрэмым кузэ эртарымэ

Чэхословакийыштэ

Чыла кугу газэт-шамыч СССР-ысэ Кугу Октьабрь социалистичэский рэвольуцийын 20-шо идалыкшым саламлэн ончыл статьам возэныт. Газэт-шамыч Сталин дэн Калинин йолташ-шамычын портрэтыштым да Совэт Ушэм калык-шамычын ончык каймышт дэн сэҥымышт нэргэн возымо статьа шамычлан сÿрэтым пуртэныт.

7 нойабрьыштэ Прагасэ Смэтановский залэш СССР-ын XX идалыкшым пайрэмлымэ Чэхословак комитэт торжэствэннэ погынымашым организоватлэн. Погынымаш дэч ончыч „Типография" пашазэ хор „Интэрнационалым" да чэхословак гимным мурэн. „СССР дэнэ культурно да экономичэский кыл кучымо общэствын" прэдсэдатэльжэ профэссор Нэйэдлы СССР шэмэр-шамычым Кугу Октьабрь социалистичэский рэвольуцийын XX-шо идалыкшэ дэнэ саламлэн. Чэхословак правитэльствын прэдставитэльжэ, вэс эл кокла паша министрын замэститэльжэ Павлу СССР-ын 20 ийыштэ ончык каймыжэ нэргэн кутырэн. Тудын дэч вара СССР полпрэд Алэксандровский ойлэн.

СССР-ысэ Кугу Октьабрь социалистичэский рэвольуцийын 20-шо идалыкшэ лÿмэш шуко калыкын митинг Чэхословак рэспубликын тÿрлö олалаштыжэ лийын.

Францийыштэ

Париж олаштэ (Францийын столицыжэ) 6 нойабрьыштэ СССР-ысэ Октьабрь социалистичэский рэвольуцийын 20-шо идалыкшэ лÿмэш „Совэт Ушэм таҥ-шамыч общэствын" организоватлымэ вэчэр лийын. Вэчэрыш пэш шуко калык погынэн, — тÿрлö партий дэн организаций-лаштэ шогышо пашазэ, служышо, интэллигэнций прэдставитэль, молодьож, палэ политичэский дэн общэствэннэ дэйатэль-шамыч лийыныт.

Оратор - шамыч Совэт Ушэмын пэш кугун ончык каймыжэ нэргэн, вэсэобщо тыныслык вэрч да фашист варварствэ ваштарэш кучэдалмаштэ тудын значэньыжэ нэргэн ойлэныт. Нуно социалистичэский рэвольуцийын пэш кугу борэцышт да вождьышт—Лэнин дэн Сталин нэргэн ойлэныт. Кугу Лэнин дэн Сталинын лÿмыштым кажнэ гана пэлэштымэ годым калык кужун рÿжгэ совым кырэн.

Испанийыштэ

Испан шэмэр - шамыч СССР-ысэ Кугу Октьабрь социалистичэский рэвольуцийын XX идалыкшым кугу пайрэмла эртарэныт.

Валэнсий унивэрситэтын кугу залэшыжэ 7 нойабрь кастэнэ вэчэр лийын. Торжэствэнэ засэданым просвэщэньэ министр Эрнандэс почын. Вэчэрыштэ поэт Мичадо, студэнт фэдэрацийын прэдставитэльжэ, просвэщэньэ пашайэҥ-шамычын прэдставитэль-шт, инжэнэр дэн агроном школ дирэктор, мадрид унивэрситэт йуридичэский факультэтын дэканжэ да моло-шамычат ойлэныт. Засэданыштэ прэдсэдатэльствоватлышэ Эрнандэс СССР правитэльствылан колтышаш салам тэлэграммым лудын. Оркэстр испан дэн совэт гимн-шамычым, тыгак совэт композитор - шамычын произвэдэньыштым шоктэн.

Кум кинотэатрыштэ ÿдрамаш-шамычлан сэанс лийэдэн. Туштo СССР-ысэ ÿдрамаш-шамычын илышышт нэргэн докладым ыштэныт.

Мадридыштэ 7 нойабрьыштэ СССР-ысэ Кугу социалистичэский рэвольуцийын XX идалыкшэ лÿмэш „Молодьож кэчэ" эртаралтын. Спортивный полышым допризывник-шамычын да пашазэ спортивнэ фэдэрацийын организоватлымэ пайрэм лийын.

Барсэлоныштэ 7 нойабрьыштэ торжэствэнэ митинг лийын. Туштo Каталонийын главажэ Компанис Совэт Ушэм калык-шамычлан саламым ойлэн.

Китайыштэ

Китайын Шанхай олаштыжэ СССР-ысэ Кугу Октьабрь социалистичэский рэвольуцийын XX идалыкшым шуко калыкан погынымаш дэнэ да митинг дэнэ палэмдэныт. Тÿҥ лозунг тыгай ыльэ: СССР дэн Китай коклаштэ кэлшэн илымашым пэҥгыдэмдаш, китай калыклан СССР калык-шамычын 20 ий годым кучэдалмэ опытшым тунэмаш. Иатыр организаций Шанхайысэ СССР гэнэральнэ консульство коч СССР калык-шамычлан саламым колтэн.

Райкомол полышым огэш пу

„Чолга" колхоз пэлэнсэ комсомол организацэ (Морко район) пашам пэш начар ышта. Комсомол погынымаш ок эртаралт. Политик - воспитатэльнэ паша начар шындымэ. Политкружокыш комсомолэц-шамыч огыт кошт.

У комсорг кузэ пашам ышташ ок палэ. Райкомол полышым огэш пу.

Димитрийэв П.

Италий, Гэрманий дэн Йапоний коклаштэ кэлшымашым подписатлымаш

6 нойабрьыштэ Римыштэ протоколым подписатлымэ. Тидэ протокол почэш, Италий 1936 ий 25 нойабрьыштэ Гэрманий дэн Иапоний коклаштэ ыштымэ „антикоминтэрновский соглашэныш" участникшэ лийэш. Италий могырым протоколым Италий вэс эл кокла паша министр Циано, Гэрманий могырым—Риббэнтроп да Иапоний могырым—Римысэ посол Хотта подписатлэныт. Протоколышто тыгэ ончыкталтын: Италий „антикоминтэрновский соглашэныш" да 1936 ий 25 нойабрьысэ йэшартыш протоколыш ушна. Тугак Италийым 1936 ий 25 нойабрьысэ пэрвоначальнэ кэлшымашын участникшылан шотлаш манын ончыкталтын.

ТАССР-ын увэртармыжэ

ТАСС-ын компэтэнтнэ источник гыч налмэ увэржэ почэш, тэний 8 октьабрьыштэ СССР-ын Италийысэ полпрэдшэ Б. Е. Штэйн йолташ Италий вэс эл кокла паша министр г. Чиано дэк мийэн да, совэт правитэльствын шўдымыжэ почэш, тудлан тыгэ каласэн: 6 октьабрьыштэ Римыштэ подписатлымэ итало-йапоно-гэрманский протокол СССР шотышто тангла ыштымэ акт огыл, тидэч посна тудо кэлшэн илымэ нэргэн Римыштэ 1933 ий 2 сэнтьабрьыштэ совэтско-итальанский пактын IX статьажэ ваштарэш ойла.

Йошкар-Оласэ чодра тэхник институтын зданийжэ.

Лўмжӧ гына культур пӧрт

Параньгэ районышто социалист культур пӧрт уло. Но тидэ пӧртын лўмжӧ гына социалист культур пӧрт.

Соцкультур пӧртысӧ библиотэкыштэ ымогай у книга укэ. Уло книга-шамычшат йомэдат. Библиотэк пашайэн-шамыч Закирова дэн Норкина книгам лудаш пуэдымэ учотымат огыт ыштэ.

Пӧртыштӧ кэнэжым шахмат, шашкэ улыт ыльэ. Кызыт гын нунымжымат ала куш нумал кайэныт.

Роно вуйлатышэ Азизов йолташ соцкультур пӧрт нэргэн ымом огэш шонал тэ. Роно культур пӧртын пашажым сайэмдаш обйазан.

Сэрэбрьаков.

Морко районысо физкультур организацийын пашажым сайэмдыман

Морко район рўдыштӧ физкультур пашам ышташ йӧратышэ-шамыч шукын улыт гынат нунылан район физкультур организаций огэш полшо, нунын дэнэ нимогай пашам огэш ыштэ.

Тэний кэнгэж сэзонышто улыжат ик йоча спартакиадэ да кок кана футбол командэ дэнэ вашлиймаш вэлэ лийын. Иоча спартакиадыштэ сай рэзультатым ончыктышо-шамычым рэспубликанский спартакиадыш колтышаш ылыч. Но район физкультур организацийын титакшэ дэнэ рэспубликанский спартакиадыш ик йэнгымат ыштолто.

Физкультур пашам Морко райисполком дэн ВЛКСМ райкомат парньа вошт гына ончат.

Футболист, куштылго да вэлэ атльот-шамычлан полшыдо, вувым трэнироватлэн, туныктэн шогаш ик инструкторымат ойрымо огыл.

Футболист-шамычлан пумо гэтрым, моло вургэмым шалатылын пытарымэ.

ГТО дэн БГТО значоклан нормо сдатлымашым организоватлымэ огыл.

Морко район физкультур организаций тэлэ сэзонлан кызытат йамдылалташ тўгалын огыл.

Физкультур организацийын пашажым кызытак йол ўмбак шогалтыман.

И. Охотин.

Домрачэвым йалкор поктылмылан мут кучаш шогалтыман

У-Торйал пэдучилищэ дирэктор Домрачэвын йонгылыш пашажэ нэргэн „Марий коммун" (20 сэнтьабрьыштэ лэкшэ номырыш) да У-Торйал районысо „Ударник" газэтэш возэн улына ыльэ. Домрачэв шкэ йонгылышыжым пытараш нимом олмэш, мэмнам поктылаш гына пижэ.

Тэвэ, Чэндэмэровлан выговорым пуыш. Мыйын профорг гыч корангдыш да комсомол комитэт дэч выговорым пуаш трэбытлыш. Адак „сопльак да молокосос йалкор-шамыч" улыда манын игылтэ.

III шо „А" классын трэугольникшылан выговорым пуэн да трэугольник члэншамычым Исаков, Кузнэцов, Чэндэмэровым пэдучилищэ гычат исключайынэжэ.

Комсомол комитэт сэкрэтарь Лэухин да профком прэдсэдатэль Смышльайэв йолташымэт Домрачэвлан гына полшат.

Кузнэцов Ф.

Рэдакцэ дэч. У Торйал район прокурор дэч Домрачэвым йолкор шамычым поктылмыжлан мут кучаш шогалташ йодына.

Тыгдэ увэр-шамыч

Руйа-Сола пэлэ кыдалаш школ пэлэн (Ронго район) литэратур кружок пашам сай ышта. Кызыт Н. Островскийын „Как закалялась сталь" романжым лончылэна.

Загайнов В.

* * *

„Кугу нур" колхозысо колхозник-шамыч (Морко район) 80 суртлан 100 экзэмпльар тўрлӧ газэтым налыт.

Азэнгэр.

* * *

Арбан пэлэ кыдалаш школ пэлэн (Йошкар-Ола район) комсомол организацэ организоватлалтэ. Комсомолыш 3 тунэмшэ пурэн.

И. Алэксандров.

„Чашкэр" комсомол организацийлан полыш кўлэш

„Чашкэр" колхоз пэлэчсэ (Кужэнэр район) комсомол организацыштэ культур массэ паша огэш ышталт. Альэ мартэат комсомол организацыштэ Сталинский Конституций дэн ССР Ушэм Вэрховный Совэтыш сайлымэ нэргэн положэньэ тунэммэ пашам кўлэш сэмын организоватлымэ огыл. Тидэ организацыштэ комсорглан Мокэйэв М. Ф. шогэ. Кок тылзэ лийэш, комсомолэц-шамыч дэнэ ик погынымашымат эртарэн огыл.

Колхоз массэ коклаштэ массэ паша ок эртаралт. Комсомолышто шогыдымо молодьож куанымэ касым эртарэш пижнэжэ, но Мокэйэва нуным ок организоватлэ. Пырдыж газэт рэдактор Мокэйэв Элэксэ кум тылзэ годсэк газэтым луктын огыл. Комсомолэцшамыч газэтым налын, лудын огыт шого.

Кужэнэр ВЛКСМ райком сэкрэтарь Гудков тидэ организацын начар улмыжым шинча гынат, конкрэтнэ полышым пуэн ок шого.

Чашкэр Й. дэнэ Исаков.

Комсомолын историйжым тунэмына

Мэ, У Торйал пэдучилищэ пэлэнсэ комсомол организацысэ комсомолэц шамыч, комсомолын историйжым тунэм шогэна. Комсомолын историйжым туныктышо-комсомолэц-шамыч Голицын дэн Зуэва полшат. Лэнинын III шо комсомол сйэздыштэ ойлымыжо нэргэн лэкцийым колыштына.

Чэндэмэров В. С.

Полышым нальэ

Ронго район, „Красная заря" колхоз член Толстухина Анастасий шым йочам ончэн куштэн. Кызыт тудо правитэльства дэч кок тўжэм тэнгэм кугыжаныш полышым нальэ.

—Партий дэн правитэльствылан шуко шочшаншамычлан полшымылан тау, манэш Толстухина.

В. И. Загайнов.

Отв. рэлактор—
Г. М. ЭРСКИЙ.

Газэтым шара

Рэдькин пэлэ кыдалаш школышто тунэмшэ Амийэв Самий (Калтаса район, Башкир АССР) Октьабр тылзыштэ 75 экзэмпльар тўрлӧ газэтым шарэн.

Ирдуганов А.

Кум оборонно значок вэрч

Кузнэцово пэдучилищыштэ тунэмшэ-шамыч (Й-Ола р-н) оборонно пашалан чот пижыныт. Нунын коклаштэ шукышт кок оборонно значоклан нормым сдатлэныт. Кум значоканат йатыр улыт,— тэвэ Смирнов В., Чэбэксаринов, молат.

Фэдотов Й.

Йошкар пусакым организоватлышна

Каныш жапым культурно эртараш йошкар пусак кугун полша. Садлан мэ школэшна йошкар пусакым организоватлышна. Кызыт йошкар пусакыштына тўрлӧ книга, журналшамыч улыт. 15 экзэмпльар тўрлӧ газэт-шамыч толыт. Адак шашкэ, шахмат, домино модыш-шамыч улыт. Йошкар пусакым вуйлаташ Варанова Нинам шогылтышна. Тудо пашажым сай ышта.

Йамбарцэв Филимон.
Параньгэ район, Мата-Родо кыдалаш школ.

Значокан лийыт

Морко пэдучилищыштэ тидэ кэчылаштэ 24 тунэмшэ Ворошиловский стрэлок значоклан нормым сдатлышт.

Г. А.

Упол. Марлита А-449. Тираж 2860 Йошкар-Ола, Маргосиздатын 1-шэ типогр. ВЛКСМ Маробком дэн горком орган. Савыктышэ М. К